AMM045

การวิเคราะห์และตรวจสอบความบกพร่องของผ้าย้อม

Analysis and Defect Detection of Dyed Fabric

ณัฐวัชร มาลัย^{*1}, สินชัย ชินวรรัตน์^{*2}

^{1.2}ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 1518 ถ.พิบูลสงคราม บางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800 โทร 0-2913-2500 ต่อ 8308 โทรสาร 0-2258-0026 ^{*1}อีเมล์ <u>panjoe_@hotmail.com</u>, ²อีเมล์ <u>sch@kmitnb.ac.th</u>

Nattavat Malai^{*1}, Sinchai Chinworarat^{*2}

^{1,2}Department of Mechanical Engineering, Faculty of Engineering, King Monkut's Institute of Technology North

1518 Piboonsongkarm Rd. Bangsue, Bangkok 10800

Tel: 0-2913-2500 ext 8303, Fax: 0-2258-0026

¹E-mail: panjoe @hotmail.com, ²E-mail sch@kmitnb.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาและสร้างโปรแกรมตรวจสอบ ความเพี้ยนของสีของผ้าย้อมโทนเดียวโดยใช้หลักการของโครงข่าย ประสาทเทียม(Artificial Neural Network) โครงข่ายประสาทเทียมที่ เลือกใช้นั้น จะเป็นโครงข่ายที่ไม่มีการป้อนกลับ (Feed Forward Network) ที่มี 3 ชั้น และใช้ระเบียบวิธีแบบแพร่กลับ (Back Propagation Training Algorithm) ซึ่งจัดเป็นโครงสร้างที่มีการใช้ งานในระบบจำแนก (Classification system) ทั่วไป นอกจากนี้มีการ สร้างโปรแกรมสำหรับตรวจสอบความเพี้ยนของสีด้วยโดยใช้หลัก การในเชิงปริมาณเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างและข้อดีข้อเสียของ แต่ละหลักการในโปรแกรมเพื่อการวิเคราะห์ผลการทดลองโปรแกรม อย่างแท้จริง

Abstract

This paper presents the study, design and produce the colour defect detection program of Dyed Fabric by apply Artificial Neural Network Theory. The applied theory consists of Feed Forward Network in 3-layer type and Back Propagation Training Algorithm for structure of general classification system. Moreover this program will be compared result with another algorithm that is statistical theory for assess the program performance and analyse advantage of neural network applying obviously.

Keywords: Artificial Neural Network, Feed Forward Network, Back Propagation Training Algorithm, Classification system

1. บทนำ

งานวิจัยชิ้นนี้ ได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ด้วยกัน คือ

1. ระยะแรกจะเป็นสร้างระบบตรวจสอบชิ้นงานด้วยภาพอย่างง่าย ที่ การตัดสินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ซึ่งในที่นี้คือ ผ้าสีพื้นเดียวแบบไม่มี ลวดลาย สามารถทำได้โดยใช้ค่าคุณสมบัติต่าง ๆ ของรอยด่างที่จัด เป็นของเสีย ที่ผู้ไช้งานระบบหรือผู้ควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เป็นผู้กำหนดให้เท่านั้น ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในขั้นตอนนี้ คือ ระบบที่สามารถทำการวัดคุณสมบัติต่าง ๆ ของรอยด่างที่ปรากฏอยู่ บนผืนผ้าสี เช่น พื้นที่, ขนาดของ Bounding box, เฉดสีเฉลี่ย เป็นตัน และทำการเปรียบเทียบคุณเสมบัติของรอยด่างเหล่านี้กับค่า คุณสมบัติของรอยด่างที่จัดเป็นของเสียที่กำหนดโดยผู้ใช้งานระบบ แล้วตัดสินว่า รอยด่างที่ตรวจจับได้จากภาพของผลิตภัณฑ์ในขณะ นั้นเป็นของเสียหรือไม่ ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าว ระบบจะสามารถทำ การตัดสินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้ว่าเป็นชิ้นงานเสียหรือไม่ นอก จากนั้น ผลการตัดสินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ได้จะสามารถนำไปสั่ง งานกลไกที่เกี่ยวข้องต่อไปได้

2. ระยะที่สองของงานวิจัยนี้ จะเป็นการเพิ่มความสามารถในการตัด สินใจให้กับระบบตรวจสอบที่ได้จากการวิจัยในระยะแรก ทั้งนี้เพื่อลด ความยุ่งยากให้กับผู้ใช้งานระบบตรวจสอบ ซึ่งจะพบว่า การทำงาน ของระบบที่ได้จากการวิจัยในระยะแรกนั้น ผู้ใช้จำเป็นจะต้องระบุคุณ สมบัติของรอยด่างที่จัดว่าเป็นของเสียในเชิงปริมาณ หรือกล่าวง่าย ๆ อีกนัยหนึ่งก็คือ ค่าคุณสมบัติต่าง ๆ ของรอยด่างที่เป็นตัวเสียที่ใช้ เปรียบเทียบกับคุณสมบัติของรอยด่างที่ตรวจจับได้จากภาพในขณะ นั้น ผู้ใช้งานจะต้องระบุออกมาเป็นตัวเลขให้กับระบบเท่านั้น ซึ่งใน ทางปฏิบัตินั้น การที่จะให้ผู้ใช้งานระบบทำการระบุค่าคุณสมบัติ ต่าง ๆ ของรอยด่างที่จัดเป็นตัวเสียในรูปของตัวเลข ค่อนข้างซับซ้อน

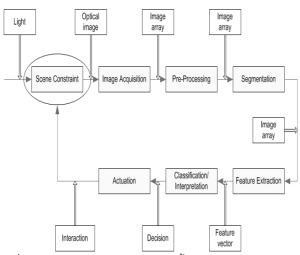
ME NETT 20th | หน้าที่ 185 | AMM045

AMM045

และไม่สะดวก แต่ถ้าให้ผู้ใช้งานเพียงระบุว่า รอยด่างใดจัดเป็นตัวเสีย บ้าง ซึ่งเป็นหน้าที่โดยปกติของผู้ใช้งานระบบหรือผู้ควบคุมคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์อยู่แล้วนั้น จะทำให้ผู้ใช้สามารถใช้งานระบบได้ง่ายขึ้น ดังนั้น ในระยะที่สองของการวิจัยนี้จะเป็นการนำระบบโครงข่าย ประสาทเทียม (Artificial Neural Network) มาใช้เพื่อทำให้การใช้ ้งานระบบสามารถทำได้อย่างง่ายดายมากขึ้น โดยหากพิจารณาจาก มุมมองของผู้ใช้งานนั้น จะพบว่า จากภาพตัวอย่าง ผู้ใช้เพียงทำการ ระบุว่า รอยด่างที่ตรวจจับได้ภาพของผลิตภัณฑ์ในขณะนั้น มีรอย ด่างใดบ้างที่จัดเป็นของเสียหรือของดี ซึ่งหลังจากนั้น ระบบจะ สามารถทำการตรวจสอบภาพของผลิตภัณฑ์ โดยใช้เกณฑ์การตัด สินใจที่ได้จากตัวอย่างที่ระบุโดยผู้ใช้นั้นเอง อนึ่ง สำหรับโครงสร้าง ของโครงข่ายประสาทเทียมที่เลือกใช้นั้น จะเป็นโครงข่ายที่ไม่มีการ ป้อนกลับ (feed forward network) ที่มี 3 ชั้น และใช้ระเบียบวิธีแบบ แพร่กลับ (Back propagation training algorithm) ซึ่งจัดเป็น โครงสร้างที่มีการใช้งานในระบบจำแนก (Classification system) ทั่ว ไป

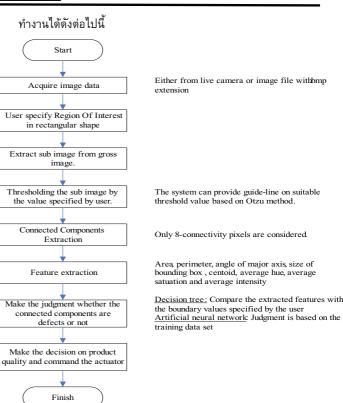
ระบบตรวจสอบชิ้นงานด้วยภาพอัตโนมัติ (Automated visual inspection system)

ระบบตรวจสอบชิ้นงานด้วยภาพอัตโนมัติ (Automated visual inspection system) จัดเป็นการนำเอาความรู้เรื่อง Machine Vision ไปประยุกต์ใช้ในงานอุตสาหกรรมเพื่อใช้ตรวจสอบคุณภาพ ของ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีหัวข้อในการตรวจสอบอยู่หลาย ๆ หัวข้อ เช่น การตรวจสอบการปนเปื้อนบนพื้นผิวของผลิตภัณฑ์ การตรวจสอบ ความผิดเพี้ยนของสีบนพื้นผิวของผลิตภัณฑ์ และ การนับชิ้นส่วน ต่าง ๆ ที่อยู่บนผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งผลการตรวจสอบดังกล่าวอาจ จะใช้เพื่อคัดแยกงานดีออกจากงานเสียหรือเพื่อใช้คักเลือกเกรดของ ชิ้นงานได้เช่นกัน ในรูปที่1 เป็นการแสดงส่วนประกอบของระบบ ตรวจสอบชิ้นงานจากภาพอัตโนมัติของระบบ Machine Vision

งานส่วนใหญ่ของระบบตรวจสอบผืนผ้าด้วยภาพนี้ จะ เป็นการทำงานของโปรแกรมทั้งสิ้น ซึ่งมีขั้นตอนการทำงาน ของโปรแกรมแสดงไว้ในรูปที่ 2 และสามารถอธิบายรายละเอียดการ

ในตอนเริ่มแรกนั้น โปรแกรมจะทำการดึงข้อมูลภาพสีไม่ ้ว่าจะมาจากกล้องหรือจากไฟล์ภาพที่เก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ และ แสดงภาพขึ้นมา เพื่อให้ผู้ใช้ทำการระบุบริเวณที่สนใจ ทั้งนี้ เนื่อง จาก บริเวณของ ผลิตภัณฑ์อาจะไม่คลอบคลุมทั้งบริเวณภาพ หลัง ้จากนั้น โปรแกรมจะทำการแยกข้อมูลภาพเฉพาะบริเวณที่ระบุโดยผู้ ใช้ว่า เป็นบริเวณที่จะต้องทำการตรวจสอบ และทำการแปลงให้เป็น ภาพที่มีสองระดับ (Binary image) โดยใช้ค่า Threshold ที่ระบุโดยผู้ ใช้ ซึ่งโปรแกรมสามารถช่วยระบุค่า Threshold ที่เหมาะสมให้กับผู้ ใช้ เพื่อให้ผู้ใช้ช่วยประกอบการตัดสินใจได้ด้วย สำหรับค่า Threshold ที่ระบุโดยโปรแกรมนั้นได้มาจากการเลือกค่า Threshold โดยวิธีของ Otsu[6] ซึ่งเป็นวิธีการเลือกค่า Threshold แบบอัตโนมัติ ้ที่จัดว่า มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลายมากที่สุด หลังจากที่ได้ภาพที่มี เพียงสองระดับแล้ว โปรแกรมจะทำการกระบวนการ Connected Components Extraction หรือ Connected Components Labeling เพื่อทำการตรวจจับรอยด่างที่ปรากฏขึ้นในภาพ ซึ่งโปรแกรมจะทำ การพิจารณาพิกเซลที่มีการเชื่อมต่อแบบ 8 ทิศทางเท่านั้น และจาก ขั้นตอนนี้จะทำให้โปรแกรมทราบว่า มีรอยด่างจำนวนเท่าใดอยู่ใน ภาพ นอกจากนั้น จะทำให้โปรแกรมทราบว่า รอยด่างที่ตรวจจับได้ ้นั้นครอบคลุมพิกัดของพิกเซลใดบ้าง หลังจากนั้น โปรแกรมจะทำ การตรวจวัดคุณสมบัติต่างๆของรอยด่างที่ตรวจจับได้ ซึ่งได้แก่ มุม ของแกนหลักของรอยด่างแต่ละชิ้น พื้นที่ เส้นรอบรูป ขนาดของ Bounding box ตำแหน่งของจุดศูนย์กลางของรอยด่าง นอกจากนั้น โปรแกรมยังทำการวัดคุณสมบัติของสีของรอยด่างแต่ละชิ้นด้วย ซึ่ง คุณสมบัติของสีที่ทำการตรวจวัด คือ เฉดสีเฉลี่ย ค่า saturation เฉลี่ย ค่าสว่างเฉลี่ยของรอยด่างแต่ละชิ้น ซึ่งถ้าเป็นการทำงานของ

ME NETT 20th หน้าที่ 186 AMM045

School of Mechanical Engineering , Suranaree University of Technology

AMM045

โปรแกรมที่ได้จากการวิจัยในระยะแรกนั้น จากคุณสมบัติต่าง ๆ ของ รอยด่างแต่ละซิ้นจะนำไปเปรียบเทียบกับค่าที่กำหนดโดยผู้ใช้ เพื่อ พิจารณาว่า รอยด่างใดบ้างที่จัดเป็นของเสียตามข้อกำหนดของผู้ใช้ ซึ่งหากมีเพียงหนึ่งรอยด่างที่จัดเป็นของเสีย ผืนผ้าช่วงนั้นจะจัดว่า เป็นชิ้นงานเสียทันที และถ้าเป็นโปรแกรมที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ สอง ซึ่งเป็นการนำระบบโครงข่ายประสาทเทียมมาใช้นั้น การตัดสิน ใจของโปรแกรมจะทำโดยขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของรอยด่างที่ป้อนให้ กับระบบโครงข่ายประสาทเทียม เพื่อใช้สำหรับการสอนโครงข่าย ประสาทเทียมนั่นเอง

3. การดึงข้อมูลภาพ (Image acquisition)

คือ กระบวนการที่เริ่มตั้งแต่การถ่ายภาพโดยกล้อง ตลอด จนถึงการดึงภาพซึ่งเป็นข้อมูลที่อยู่ในกล้องมาสู่คอมพิวเตอร์ หรือ อุปกรณ์ประมวลผล เพื่อที่จะได้ประมวลผลและตัดสินใจส่งงานจาก ผลที่ได้ต่อไป กระบวนการดังกล่าวมีรายละเอียดปลีกย่อยที่สำคัญดัง นี้

ประเภทของกล้องที่ใช้ในงานตรวจสอบชิ้นส่วนในเชิง อุดสาหกรรม กล้องที่ใช้กับงานตรวจสอบชิ้นส่วนในปัจจุบันนั้นจะ เป็นกล้องดิจิตอล ซึ่งใช้อุปกรณ์สารกึ่งดัวนำที่เรียกกันว่าเซ็นเซอร์ รับภาพ(Image sensor) เพื่อใช้ในการรับภาพ เซ็นเซอรดังกล่าว มี ขนาดเล็กมาก เท่าเล็บมือคนเท่านั้น ซึ่งจะประกอบด้วยไดโอดที่มี ความไวต่อแสงเรียงตัวกันอยู่เป็นจำนวนมาก ทันทีทันใดที่แสงมีการ ตกกระทบไดโอดเหล่านี้ ไดโอดแต่ละตัวจะทำการจดจำความ เข้มแสงหรือความสว่างของแสงที่ตกกระทบ ไดโอดแต่ละตัวไว้ โดย ปริมาณประจุไฟฟ้าที่สะสมอยู่ในดัวไดโอดซึ่งแปรผันกับแรงดันตก คร่อมตัวไดโอดนั้น จะเพิ่มขึ้นตาม ความเข้มของแสงที่ตกกระทบ ซึ่ง ความเข้มแสงที่ได้จดจำไว้ในไดโอดแต่ละตัว จะถูกแปลงให้อยู่ในรูป ข้อมูลที่เป็นดิจิตอลและเก็บไว้ในหน่วยความจำที่อยู่ในตัวกล้อง เพื่อ รอส่งต่อให้อุปกรณ์ที่อยู่ภายนอกกล้องต่อไป

สำหรับไดโอดนี้เรียกกันว่า เซลล์รับภาพ (พิกเซล pixel) ซึ่งหนึ่งเซลล์รับภาพจะให้ค่าความเข้มแสงที่ตกกระทบเพียงค่าหนึ่ง เท่านั้น โดยทั่วไปค่าที่ได้จากเซลล์รับภาพจะมีค่าระหว่าง 0-255 เท่านั้น (ช่วงข้อมูลดังกล่าว สามารถแทนด้วยข้อมูลขนาด 1 byte หรือ 8 บิต ที่จะให้ความละเอียด 2° หรือ 256 ระดับ ซึ่งเป็นความ ละเอียดของกล้องที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปในท้องตลาด อย่างไรก็ ตาม จะมีกล้องบางประเภทที่ให้ค่าความเข้มแสงที่มีความละเอียดสูง ถึง 16 บิตเลยทีเดียว) โดยหากค่าที่ได้มีค่าเท่ากับ 0 แสดงว่าที่เซลล์ รับภาพนั้น มีความเข้มแสงต่ำสุดหรือเป็นด้านมึด และหากมีค่า เท่ากับ 255 ก็แสดงว่าที่เซลล์รับภาพที่ตำแหน่ง นั้นมีความเข้มแสง สูงสุดหรือเป็นด้านสว่าง ดังแสดงไว้ในรูปที่ 3

รูปที่ 3 แสดงความเข้มแสงเทียบกับค่าที่ได้จากเซลล์รับภาพ

กล้องสีก็ยังใช้เซลล์รับภาพเหล่านี้เช่นกัน โดยทำการแยก สีหลัก 3 สี ได้แก่ สีเขียว แดง และน้ำเงินออกจากกัน โดยการติดตั้ง ตัว กรองแสงสี (filter) แต่ละสีไว้หน้าเซลล์รับภาพแล้วทำการวัด ความเข้มของแต่ละสีนั่นเอง

4. การแยกบริเวณ (Segmentation)

การแยกบริเวณที่เป็นวัตถุที่เราสนใจออกจากพื้นหลัง ที่ จะทำให้เราทราบว่า ในภาพมีวัตถุอยู่กี่ชิ้น และพิกเซลใดเป็นของ ้วัตถุชิ้นใด ซึ่งกระบวนการดังกล่าว ถือเป็นพื้นฐานของการประมวล ขั้นสูง ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ต่อไป และจะพบว่า วิธีการแยกบริเวณนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ ด้วยกัน คือ การแยกบริเวณด้วยการใช้ค่า Threshold หรือ ที่เรียกว่า Area based segmentation หรือ Region based segmentation และอีกวิธีหนึ่งคือ การแยกบริเวณด้วยขอบวัตถุที่ ตรวจจับได้ด้วยตัว ์ตรวจจับขอบ ซึ่งเรียกกันว่า Edge based segmentation และเนื่อง จากใน การตรวจสอบชิ้นงานด้วยภาพแบบอัตโนมัตนั้น จะเป็นการ ทำงานที่มีแสงกระจายตัวอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ภาพที่ได้จะมี บริเวณที่เป็นวัตถุและพื้นหลัง ที่มีความเข้มแสงแตกต่างกันอย่างเห็น ได้ชัดเจน ด้วยสาเหตุดังกล่าว จึงทำให้การแยกบริเวณด้วย วิธีแรก สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนั้นจะพบว่า ้ด้วยวิธีการแยกบริเวณวิธีแรกจะทำให้เรารู้บริเวณ ทั้งหมดของวัตถุ แต่ละชิ้น (แทนที่จะรู้แค่เพียงขอบวัตถุเหมือนในกรณีที่แยกบริเวณ โดยการใชวิธี Edge based segmentation) ซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถนำ ไปคำนวณลักษณะ (Feature) ต่างๆของวัตถุได้ง่ายกว่า ดังนั้น ใน งานวิจัยนี้จะเป็นการแยกบริเวณ ด้วยวิธี Area based segmentation หรือการแยกด้วยค่า Threshold ซึ่งมีอยู่ 3 ขั้นตอน ด้วยกันคือ

 การเลือกและการใช้ค่า Threshold กับภาพ Gray scale ตั้งตัน
 กระบวนการ Connected Component Labeling เพื่อจำแนกว่า พิกเซลใดเป็นของวัตถุชิ้นใด

การจัดเก็บพิกัดของพิกเซลที่เป็นของวัตถุชิ้นเดียวกัน

1. การเลือกและการใช้ค่า Threshold

การใช้ค่า Threshold เพื่อแปลงภาพ Gray scale ให้ เป็นภาพที่มีเพียง 2 ระดับ (binary image) นั้น ได้กล่าวถึงไว้บ้าง แล้ว ใน ดอนที่กล่าวถึงองค์ประกอบต่าง ๆของระบบตรวจสอบชิ้น งาน กระบวนการดังกล่าวจัดเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญสำหรับ กระบวนการแยกบริเวณเป็นอย่างมาก นอกจากนั้น ยังเป็นกระบวน การที่นำไปใช้อย่างแพร่หลายในงานตรวจสอบชิ้นงาน เนื่องจาก เป็นกระบวนการที่ง่าย และทำได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสามารถทำได้โดย การเปรียบเทียบค่าความเข้มแสงของภาพ Gray scale ตั้งต้น ณ พิกเซลที่กำลังพิจารณากับค่าคงที่ค่าหนึ่ง ที่เรียกกันว่าค่า Threshold หากความเข้มแสงของภาพตั้งต้นน้อยกว่าค่า Threshold แล้ว ก็ให้ภาพขาออกที่ตำแหน่งเดียวกันเป็นจุดมืด และในทางกลับ กันถ้าความเข้มแสงมากกว่าหรือเท่ากับ ค่า Threshold ก็ให้ภาพขา ออกที่ตำแหน่งนั้นเป็นจุดสว่างหรือค่า 255 ซึ่งสามารถเขียนได้ดัง สมการที่ 1

ME NETT 20th หน้าที่ 187 AMM045

AMM045

$$O = \begin{cases} 0, & \text{If } I < T \\ \\ 2^{B} - 1, & \text{Otherwise} \end{cases}$$
(1)

เมื่อ B คือ จำนวนบิตของระบบภาพ

I คือ ค่าความเข้มแสงของพิกเซล ณ ตำแหน่งที่กำลังพิจารณา

O คือ ค่าความเข้มแสงของภาพขาออกที่ตำแหน่งเดียวกัน

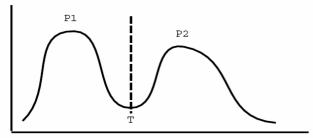
T คือ ค่า Threshold

คำถามที่ตามมาก็คือ แล้วค่า Threshold ที่เหมาะสมนั้น ควรมีค่า เท่าใดกันแน่ ก่อนที่จะไปถึงคำตอบของคำถามดังกล่าว เราควรจะ พิจารณาวิธีการใช้ค่า Threshold ที่มีการให้คำจำกัดความไว้ในงาน machine vision ทั่วไป ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบด้วยคือ

 Global Thresholding คือ การใช้ค่า Threshold ค่าเดียวกับทั้ง ภาพ

2. Local Thresholding คือ การแบ่งภาพหลักออกเป็นภาพย่อย ๆ ที่ แต่ละภาพย่อยเหล่านั้นจะมีค่า Threshold เป็นของตัวเอง สำหรับ การทำงานของระบบตรวจสอบชิ้นส่วนด้วยภาพแบบอัตโนมัติ ซึ่ง เป็นสาขาหนึ่งของ Machine vision นั้น ค่า Threshold ที่ใช้จะ เป็นลักษณะ Local Thresholding ซึ่งแต่ละบริเวณจะถูกกำหนดค่า โดยผู้ใช้งาน

การเลือกค่า Threshold ที่เหมาะสมสำหรับแต่ละบริเวณ ย่อย ๆ แบบอัตโนมัตินั้น โดยทั่วไปแล้ว ดั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่า ความเข้มแสงของบริเวณที่เป็นวัตถุที่สนใจ และบริเวณที่ เป็นฉากหลังมีความแตกต่างกันพอประมาณ ซึ่งค่า Threshold ที่ เลือกใช้นั้น จะต้องสามารถแบ่งฉากหลังและวัตถุออกจากกันได้ เป็นอย่างดี ดังแสดงไว้ในรูปที่ 4

รูปที่ 4 แสดงฮิสโตแกรมที่วัตถุและพื้นหลังมีค่าความเข้มแสงแยก ออกจากกัน

จากรูปที่ 4 ซึ่งแสดงฮิสโตแกรมที่มี 2 ยอด (Bimodal histogram) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะงานแต่ละประเภทว่า ส่วนที่ เป็นวัตถุนั้นจะเป็นด้านมืด (P1) หรือด้านสว่าง (P2) ซึ่งค่า Threshold ที่เหมาะสมนั้น จะต้องสามารถแบ่งแยกบริเวณที่เป็นวัตถุ และบริเวณที่เป็นพื้นหลังได้อย่างถูกต้อง ในปัจจุบันมีวิธีการเลือก ค่าThreshold ที่มีสมมุติฐานว่าฮิสโตแกรมมี 2 ยอดอยู่หลากหลายวิธี แต่วิธีที่เป็นที่นิยมมากที่สุด อีกทั้งยังนำมาใช้ใน MATLAB ด้วย คือ วิธีการของOtsu(Otsu's Thresholding method)[6]

หลักการเลือกค่าThreshold ของOtsu นั้นคือจะต้องเป็น ค่าที่สามารถทำให้ฮิสโตแกรมทั้งสองกลุ่มมีการ"กระจายตัวน้อยที่สุด ซึ่งในทางปฏิบัติเราไม่สามารถทำการเปลี่ยนรูปร่างของฮิสโตแกรม ทั้งสองยอดได้ แต่เราสามารถเปลี่ยนลักษณะการกระจายตัวของทั้ง สองยอดได้ด้วยการใช้ค่าThresholdเป็นตัวแบ่<u>ง นั่นคือถ้าเราเพิ่ม</u> ค่าดังกล่าว เรากำลังทำให้การกระจายตัวของยอดหนึ่งลดลงและการ กระจายตัวของอีกยอดหนึ่งเพิ่มขึ้น ซึ่งเป้าหมายของ Otsu คือ การ เลือกค่าThreshold ที่ทำให้"การกระจายตัวรวม"ของทั้งสองยอดมี ค่าต่ำที่สุด "การกระจายตัวรวม"ของทั้งสองยอดนั้น สามารถวัดได้ โดยความแปรปรวนภายในกลุ่มรวมกัน (Within-class variance, O²_{within}) ซึ่งมีค่าเท่ากับผลรวมของความแปรปรวน (Variance) ดูณ กับจำนวนพิกเซลของแต่ละกลุ่มและสมการทางคณิตศาสตร์ที่ใช้วัด การกระจายตัวรวมของทั้งสองกลุ่มนั้น แสดงไว้ในสมการที่ 2

$$\sigma^{2}_{\text{within}}(T) = n_{D}(T)\sigma^{2}_{D}(T) + n_{B}(T)\sigma^{2}_{B}(T)$$
(2)

เมื่อ T คือ ค่า Threshold ที่ใช้แบ่งทั้งสองบริเวณออกจากกัน n_D(T) คือ จำนวนพิกเซลทั้งหมดของบริเวณด้านมืด (Dark area) ที่มีค่าความเข้มแสงตั้งแต่ 0 จนถึงค่าความเข้มแสงเท่ากับ T-1 ซึ่ง สามารถคำนวณได้จากสมการที่ 3

$$n_D(T) = \sum_{i=0}^{T-1} p(i)$$
 (3)

n_B(T) คือ จำนวนพิกเซลทั้งหมดของด้านสว่าง (Blight area) ที่มีค่า ความเข้มแสงตั้งแต่ T จนถึงค่าความเข้มแสงเท่ากับค่าสูงสุดคือ 2^B-1 เมื่อ B คือจำนวนบิตของระบบภาพ ซึ่งถ้าเป็นระบบทั่วไปที่ เป็นระบบภาพ 8 บิต พจน์ 2^B-1 จะมีค่าเท่ากับ 255 และจำนวน พิกเซลทั้งหมดของด้านสว่างสามารถคำนวณได้จากสมการที่ 4

$$n_{\rm B}(T) = \sum_{i=T}^{2^{\rm B}-1} p(i)$$
(4)

 $\sigma_{\rm D}({\rm T})$ คือ ความแปรปรวน (Variance) ของบริเวณด้านมืด $\sigma_{\rm B}({\rm T})$ คือ ความแปรปรวน (Variance) ของบริเวณด้านสว่าง ${\rm p}({\rm i})$ คือ จุดพิเซลที่ i ในพิกัดภาพ

เราสามารถใช้สมการที่ 2 เพื่อหาค่า Threshold ที่เหมาะสมได้ โดย การเลือกค่า Threshold ที่ทำให้พจน์ดังกล่าวมีค่าน้อยที่สุด อย่างไรก็ ตาม การคำนวณสมการที่ 13 กับทุกค่า Threshold ที่เป็นไปได้นั้นมี ความยุ่งยากมาก เนื่องจากจะต้องคำนวณความ แปรปรวนของแต่ ละบริเวณ ทั้งบริเวณที่มืดและสว่างของ Threshold ทุกค่า ซึ่งเรา สามารถเลือกค่า Threshold ที่เหมาะสมได้ ด้วยวิธีการที่ง่ายกว่านั้น นั่นคือ ถ้าเรานำค่าความแปรปรวนภายในกลุ่มรวมกันมาลบออก จากค่าความแปรปรวนรวม เราจะได้ 2 พจน์ที่ Otsu เรียกว่า ความ แปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Between-class variance, **σ**²_{Between}) ซึ่ง สามารถคำนวณได้จากสมการที่ 5

$$\sigma_{\text{Between}}^2 = \sigma^2 - \sigma_{\text{within}}^2$$
(5)

หรือ
$$\sigma^2_{\text{Between}} = n_D(T)[u_B(T) - \mu]^2 + n_B(T)[u_B(T) - \mu]^2$$
 (6)

เมื่อ $\sigma^2_{\scriptscriptstyle ext{Between}}$ คือ ความแปรปรวนรวมของทั้งฮิสโตแกรม µ คือ ค่าเฉลี่ยรวมของทั้งฮิสโตแกรม

จากสมการข้างต้นจะสังเกตเห็นว่า ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Between-class variance, $\sigma^2_{_{ ext{Between}}}$) คือ ผลบวกถ่วงน้ำหนักของ

ME NETT 20th หน้าที่ 188 AMM045

AMM045

ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของแต่ละบริเวณกับค่าเฉลี่ยรวมของทั้ง ฮิสโตแกรม ซึ่งค่าเฉลี่ยของทั้งฮิสโตแกรมก็คือ ผลบวกถ่วงน้ำหนัก ของค่าเฉลี่ยของแต่ละบริเวณและสามารถเขียนได้ดังสมการที่ 7

$$\sigma^{2}_{\text{Between}} = n_{D}(T) u_{B}(T) + n_{B}(T)u_{B}(T)$$
(7)

เมื่อแทนค่าของสมการที่ 7 ลงไปในสมการที่ 6 แล้วทำการจัดพจน์ ใหม่จะได้ว่า เราสามารถคำนวณความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม σ²_{Between} ได้ ง่ายขึ้นดังสมการที่ 8

$$\sigma^{2}_{Between} = n_{D}(T) n_{B}(T) [u_{D}(T) - u_{B}(T)]^{2}$$
 (8)

เมื่อเปรียบเทียบอย่างง่ายๆ ระหว่างสมการที่ 8 และสมการที่ 2 ซึ่ง เป็นการคำนวณค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่มและการคำนวณความ แปรปรวนภายในกลุ่มรวมกันตามลำดับ จะพบว่า สมการทั้งสอง สามารถนำไปใช้หาค่า Threshold ได้อย่างอัตโนมัติ และให้ค่า Threshold ที่เท่ากัน จะพบว่า สมการที่ 2 เป็นการคำนวณที่ เปรียบเสมือนดัชนีวัดการกระจายตัวของแต่ละบริเวณรวมกัน ซึ่งถ้ามี ้ค่าสูงแสดงว่า สมาชิกที่อยู่ในแต่ละบริเวณจะมีการกระจายตัวออก ห่างไปจากค่าเฉลี่ยมาก ซึ่งไม่เป็นการดี เนื่องจากความเข้มแสงของ บริเวณเดียวกันควรจะใกล้เคียงกันให้มากที่สุด ดังนั้นในการใช้ สมการที่ 2 เพื่อหาค่า Threshold แบบอัตโนมัตินั้น จะต้องเลือกค่า Threshold ที่ทำให้ผลการคำนวณตามสมการที่ 2 มีค่าน้อยที่สุด ใน ขณะที่สมการที่ 8 ซึ่ง เป็นการคำนวณที่เปรียบเสมือนการวัดระยะ ห่างในฮิสโตแกรมระหว่าง 2 บริเวณหรือ 2 ยอด ซึ่งหากค่าที่ได้มี ้ค่าสูงเท่าใดก็ยิ่งดีเท่านั้น ดังนั้นในการใช้สมการที่ 8 เพื่อหาค่า Threshold แบบอัตโนมัตินั้น จะต้องเลือก ค่า Threshold ที่ทำให้ผล การคำนวณตามสมการที่ 8 มีค่ามากที่สุด

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบความซับซ้อนในการ คำนวณนั้น จะพบว่า เราสามารถคำนวณค่าตามสมการที่ 8 ได้ ง่ายกว่า ดังนั้น สมการที่ 8 จึงเป็นสมการสุดท้าย ที่เราจะนำไปเขียน โปรแกรมเพื่อหาค่า Threshold แบบอัตโนมัติตามวิธีของ Otsu ซึ่งมี ขั้นตอนการคำนวณ ดังนี้

 คำนวณฮิสโตแกรมและแยกกลุ่มของพิกเซลออกเป็น 2 กลุ่มโดย ใช้ค่า Threshold, T

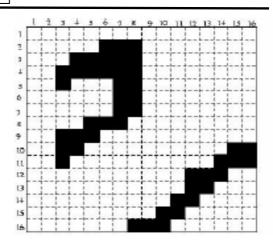
- 2. หาค่าความเข้มแสงเฉลี่ยของพิกเซลทั้งสองกลุ่ม
- 3. หาค่ากำลังสองของผลต่างของค่าเฉลี่ยของทั้งสองบริเวณ

 คูณผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 ด้วยผลคูณระหว่างจำนวนพิกเซล ของทั้งสองบริเวณ

5. เลือกค่า Threshold ที่ทำให้ผลการคำนวณในข้อ 4 มีค่ามากที่สุด

5. Connected components labeling

ซึ่งผลที่ได้จากการทำงานของกระบวนการย่อยนี้ คือ จะ ทำให้เราจะรู้ว่าพิกเซลในแต่ละตำแหน่งนั้น จุดใดเป็นของวัตถุชิ้นใด ดังแสดงไว้ในรูปที่ 5 ซึ่งแสดงหมายเลขของชิ้นวัตถุที่พิกเซล ตำแหน่งนั้นๆ เป็น "สมาชิก" อยู่

รูปที่ 5.1 ภาพ Binary image ที่ได้จากวิธี Global Thresholding ซึ่ง ในที่นี้เป็นการพิจารณาวัตถุสีดำที่มีพื้นหลังเป็นสีขาว

		4								1.01		1.0	1.7			2.4
, I	-	-		-	-		2	z	7			12	13	1+	10	10
1																
2		i				1		1								
1		!	L	1				1					L			
۴		!	1	1	1	1	1	1						_		
5			1				1	1								
,						1	1	1								
	-	1	F - 1			1	1	1								
.					1	1		-								
				1												
		i				1									2	1
D		+	1.	1											_	
1		i	1		L	¦								2	2	2
2		1	1									2	2	2		
3			-				<u> </u>					2	2			
4											2	2				
5		T		1-1		177				1	1					
6		1		1				5	2				1			
ur								-	-							

รูปที่ 5.2 ผลที่ได้จากการทำงานของ Connected Components Labeling ที่ทำให้เราทราบว่า พิกเซลในแต่ละตำแหน่งนั้น เป็นของ วัตถุชิ้นใด ซึ่งในรูปนั้นจะมีวัตถุอยู่ 2 ชิ้นด้วยกัน คือวัตถุหมายเลข 1 และ 2

หลังจากที่เราทราบว่าพิกเซลแต่ละตำแหน่งเป็นของ บริเวณหรือวัตถุใดแล้ว ขั้นตอนที่สาคัญต่อมาคือ เราจะทำการเก็บ พิกัดของ พิกเซลที่จัดอยู่ในบริเวณหรือวัตถุเดียวกันเหล่านี้ได้อย่าง ไร สำหรับเรื่องนี้ มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาอยู่ 2 เรื่องด้วยกัน คือ

 วิธีการเก็บพิกัดของกลุ่มพิกเซล ซึ่งจัดเป็นการบีบอัดข้อมูล (Data compression) แบบหนึ่งที่จะด้องเลือกใช้วิธีที่ใช้เนื้อที่หน่วยความ จำน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นได้ วิธีการเก็บพิกัดของกลุ่มพิกเซลมีหลาย แบบด้วยกันเช่น Chain code, Run-length encoding เป็นต้น ซึ่งแต่ ละวิธีก็มีข้อดีข้อด้อยแตกต่างกันออกไป

 โครงสร้างของข้อมูล (Data structure) ส่วนนี้จะเป็นกล่าวถึงการ เก็บข้อมูลที่ได้จากหัวข้อก่อนหน้าเขาด้วยกัน เพื่อความสะดวกใน การอ้างถึง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วโครงสร้างที่เลือกใช้ในภาษา C++ จะ เป็น Linked list ที่มีลักษณะเป็นอาร์เรย์แบบเปิด ที่สามารถเก็บ ข้อมูลเพิ่มได้ไม่จำกัด ทั้งนี้ เนื่องจากจำนวนพิกเซลที่จัดอยู่ในวัตถุ เดียวกันนั้น เราไม่สามารถรู้จำนวนที่แน่นอนล่วงหน้าได้

การแยกบริเวณออกเป็นส่วนๆ นั้น จะสามารถทำได้อย่างมี ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับแสงต่างกันมากๆ กับตัววัตถุที่พิจารณาเพื่อ ให้สามารถแยกส่วนที่เป็นวัตถุและสวนที่เป็นฉากหลังออกจากกัน

ME NETT 20th หน้าที่ 189 AMM045

AMM045

โดยวิธี Global Thresholding ได้อย่างชัดเจนนั้นเอง

6. การคำนวณหาคุณสมบัติของวัตถุ (Feature extraction)

หลังจากที่เราแยกบริเวณที่อยู่ในภาพออกเป็นส่วนๆ ที่แต่ ละส่วนมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันและทำการจัดเก็บพิกัดของพิกเซลที่ เป็นของบริเวณเดียวกันโดยเลือกใช้รูปแบบการเก็บที่เหมาะสมแล้ว เราจะทำการคำนวณหาหรือวัดคุณสมบัติต่างๆ ของแต่ละบริเวณ หรือของวัตถุแต่ละชิ้นที่อยู่ในรูป ซึ่งในทางปฏิบัติ การคำนวณหา คุณสมบัติบางประการนั้นสามารถทำไปพร้อมๆ กันกับ กระบวนการ Connected Components Labeling ได้เลย เช่น การคำนวณหาพื้น ที่ ซึ่งเป็นเพียงการนับจานวนพิกเซลที่เป็นของบริเวณหรือวัตถุนั้นๆ หรือการหาเส้นรอบวงของวัตถุที่เป็นการนับจำนวนพิกเซลของวัตถุ ที่มีด้านใดด้านหนึ่งติดอยู่กับบริเวณที่เป็นฉากหลัง แต่คุณสมบัติบาง ประการก็จะต้องทำหลังจากที่เสร็จสิ้นกระบวนดังกล่าวไปแล้วเพื่อให้ ทราบพื้นที่ทั้งหมดของวัตถุเสียก่อน เช่น การหาจุดศูนย์กลางของ วัตถุ หรือ การหาเฉดสีเฉลี่ย (Average hue) หรือความเข้มแสง เฉลี่ย (Average intensity) ของวัตถุทั้งชิ้น เป็นต้น และด้วยการที่ บางบริเวณอาจมีค่าคุณสมบัติบางอย่างคล้ายคลึงกัน เช่น บริเวณที่ เป็นสาลี่และบริเวณที่เป็นแอปเปิ้ลต่างก็มีขนาดและเส้นรอบรูปเท่าๆ กัน หากเราต้องการนับจำนวนผลไม้แต่ละชนิดที่อยู่ในภาพ เรา ้จำ เป็นต้องใช้คุณสมบัติอื่นๆมาพิจารณาร่วมด้วย เพื่อให้เห็นความ แตกต่างของบริเวณที่เป็นผลไม้ทั้งสองชนิด ซึ่งหมายถึงเวลาที่ โปรแกรมใช้คำนวณจะต้องเพิ่มขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้ออก แบบจำเป็นต้องเลือกลักษณะเด่น (Salient features) เพียงไม่กี่ชนิด ที่สามารถใช้จำแนกผลไม้ออกจากกันได้อย่างชัดเจน แทนที่จะทำ การวัดคุณสมบัติทุกอย่างของทุกบริเวณที่มีอยู่ในภาพ ทั้งนี้ก็เพื่อลด ความสิ้นเปลืองดังกล่าว

ผลที่ได้จากกระบวนการนี้ คือ ค่าคุณสมบัติต่าง ๆของ วัดถุแต่ละชิ้นที่อยู่ในภาพ ซึ่งถ้าหากนำมาจัดวางในรูปแบบเวคเตอร์ เราก็ จะได้ Feature vector ซึ่งเป็นการแสดงค่าคุณสมบัติทั้งหมดที่ วัดจากวัดถุนั้น ๆ ที่อยู่ในรูปของเวคเตอร์ ยกตัวอย่างเช่น วัดถุชิ้นที่ หนึ่งมีพื้นที่เท่ากับ 120 พิกเซลและเส้นรอบวงยาว 50 พิกเซล และ วัตถุชิ้นที่สองที่ปรากฏในภาพมีพื้นที่เท่ากับ 200 พิกเซลและเส้น รอบวงยาว 30 พิกเซล เราจะสามารถเขียน Feature vector ของ วัตถุชิ้นแรก (Obj1) และของวัดถชิ้นที่สอง (Obj2) ซึ่งเป็น เวคเตอร์ ขนาด 2 มิติทั้งคู่ได้ดังนี้

Obj1	= (120 50)
Obj2	= (200 30)

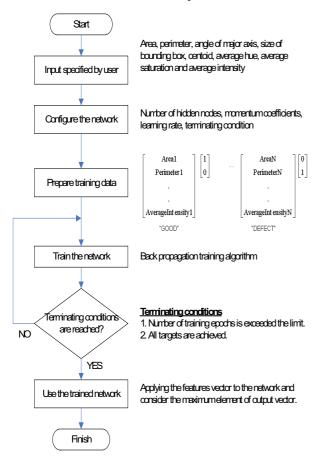
เมื่อ ดำแหน่งแรก คือ พื้นที่ของวัตถุที่มีหน่วยเป็นพิกเซล ดำแหน่งที่สอง คือ ความยาวรอบรูปของวัตถุที่มีหน่วยเป็นพิกเซล

การจำแนกวัตถุและการแปลดวามหมาย (Classification and Interpretation)

คำว่า "วัตถุ" ในที่นี้หมายถึง บริเวณของภาพที่มีความ เข้มแสงค่าใกล้เคียงกัน ซึ่งถูกแบ่งออกเป็นบริเวณๆ หรือเป็นชิ้นๆ แยก ออกจากพื้นหลังด้วยกระบวนการแยกบริเวณ(Segmentation) ซึ่งคุณสมบัติต่างๆ ของวัตถุที่ได้มาจากกระบวนการคำนวณหา คุณ สมบัติของวัตถุ (Feature extraction) จะถูกนำมาเขียนให้อยู่ในรูป ของเวคเตอร์ซึ่งเรียกว่า Feature vector และเมื่อมาถึงขั้นตอนนี้ เรา จะสามารถแทนวัตถุแต่ละชิ้นที่อยู่ในภาพด้วย Feature vector 1 เวคเตอร์ต่อ 1 วัตถุ ซึ่งการตัดสินใจต่างๆ ของโปรแกรมจะกระทำ โดยการพิจารณาค่าที่อยู่ใน Feature vector เหล่านี้เท่านั้น นอกจาก ้นั้น ยังมีข้อสังเกตบางประการคือเมื่อขั้นตอนก่อนหน้าเสร็จสิ้นลง โปรแกรมจะสามารถแยกวัตถุหรือบริเวณที่สนใจออกจากฉากหลัง และรู้เพียงคุณสมบัติต่าง ๆ ของวัตถุแต่ละชิ้นเท่านั้น แต่ไม่สามารถ ้จะรู้ได้ว่า วัตถุชิ้นนั้นๆคืออะไร เช่น หากในภาพที่มีฉากหลังเป็นสีดำ ซึ่งทำให้สามารถแบ่งแยกวัตถุออกจากฉากหลังได้อย่างชัดเจน และ มีเพียงสัมและกล้วยอย่างละลูกอยู่ในภาพ หลังจากเสร็จสิ้นกระบวน การคำนวณหาคุณสมบัติของวัตถุ (Feature extraction) ลง โปรแกรมก็จะใด้ Feature vector ของบริเวณที่เป็นกล้วยและสัม ้อย่างละเวคเตอร์เท่านั้น แต่โปรแกรมจะไม่สามารถระบุได้ว่า เวคเตอร์ใดหรืออีกนัยหนึ่งก็คือบริเวณใดเป็นผลไม้ชนิดใดกันแน่ แต่ ้ด้วย กระบวนการจำแนกวัตถุ (Classification) นี้เองที่จะทำให้ โปรแกรมสามารถ "เข้าใจ" ได้ว่าบริเวณแต่ละบริเวณนั้นจัดเป็น ผลไม้ชนิดใด

การจำแนก (Classification) คือ กระบวนการจัดกลุ่มให้ ้วัตถุที่กำลังพิจารณาอยู่นั้นว่าเป็นวัตถที่อยู่ในกลุ่มที่1,2 หรือ กลุ่มอื่นๆโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวัดหรือการคำนวณซึ่งเป็นคุณ สมบัติของวัตถุนั้นๆ เปรียบเทียบกับคุณสมบัติของวัตถุตัวอย่างที่อยู่ ในแต่ละ กลุ่ม ดังนั้น ก่อนที่ระบบจะสามารถทำการตัดสินใจดังกล่าว ได้ ระบบจะต้องมีตัวอย่างของวัตถุในแต่ละกลุ่ม รวมทั้งหมายเลข กลุ่มหรือชื่อเรียกของแต่ละกลุ่มเสียก่อน สำหรับการตัดสินใจว่า จาก ้คุณสมบัติของวัตถุที่กำลังพิจารณาเทียบกับคุณสมบัติของวัตถุ ้ตัวอย่างที่อยู่ในแต่ละกลุ่มนั้น วัตถุที่กำลังพิจารณาจะจัดอยู่กลุ่มใด โปรแกรมหรือส่วนของโปรแกรมที่ทำหน้าที่ดังกล่าวเรียกว่า Classifier ซึ่งหากพิจารณาการเข้าออกของข้อมูลนั้น ตัว Classifier จะรับ Feature vector เข้าไปและให้หมายเลขหรือชื่อกลุ่มที่วัตถที่ กำ ้ลังพิจารณนั้นๆ จัดว่าเป็นสมาชิกอยู่ออกมา Classifier มีหลักการทำ งานแตกต่างกันออกไป ในปัจจุบัน สำหรับงานวิจัยแล้วมี 2 วิธีที่มี การใช้งานกันอยู่อย่างแพร่หลายคือ ระเบียบวิธีของ k-Nearest Neighborhood classifier ซึ่งเป็นตัวจำแนกที่ทำหน้าที่เปรียบเทียบ ระยะห่างระหว่าง Feature vector ของวัตถุกับของกลุ่มตัวอย่าง และ จะจำแนกวัตถุนั้นๆเข้ากับกลุ่มที่มระยะทางใกล้ที่สุดและ Classifier อีกแบบหนึ่งคือ โครงข่ายประสาทเทียม (Artificial Neural network)[5] ที่เป็นการ จำลองการทำงานของสมองมนุษย์ ผลของ การทำงานของ Classifier นั้น จะทำให้สามารถทราบได้ว่า บริเวณที่ แยกออกมานั้นเป็นวัตถุชนิดใด ซึ่งจะทำให้สามารถตีความหมายภาพ (Interpretation) และตัดสินใจสั่งการส่วนเคลื่อนไหวต่างๆได้ เช่น AMM045

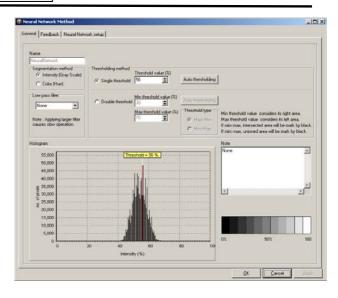
กรณีตัวอย่างข้างต้นที่เป็นการนับสาลี่และบริเวณที่เป็นแอปเปิ้ลที่อยู่ ภาพเดียวกัน หลังจากที่ใช้ classifier ในการจำแนกวัตถุด่าง ๆที่อยู่ใน ภาพว่าบริเวณใดเป็นสาลี่และบริเวณใดเป็นแอปเปิ้ลได้แล้ว โปรแกรมก็จะสามารถตีความหมายโดยการนับจำนวนลูกดีลูกเสีย หรือการคัดเกรดของผลไม้แต่ละชนิดที่อยู่ในภาพได้

 Extension
 Image: splite

 Image: splite
 Image: splite

รูปที่ 7 ผลการทำงานของโปรแกรมที่ได้จากการวิจัย รูปที่ 7.1 หน้าหลักของโปรแกรมตรวจสอบรอยด่างบนผืนผ้า

รูปที่ 7.2 แสดงหน้าต่างที่ใช้เลือกวิธีการ Segmentation และการ เลือกค่า Threshold

ieneral Teedback			_								
CONTRACTOR AND IN											
								(F D	SLOBs color ork. BLOBs pht BLOBs		
								Maxinte Minister Contrast BLOB bo object of	und by red re	91.7647 17.6471 14.1176 ctangle is an	
Sub image Thresholded imag Define objects of interest		20	2.0		E Sha	v all Blobs					
F Angle (Degree)	Stat	=	End 9	-		Of defect :	1 Re	out : Fal			
Area (Picels)	100	*	300		ID	Angle 8.9138	Area	Perimeter 93	DD Height	DD Width	(30
Permeter (Pixels)	93	0	93	0		8.9130	10	34	16	10	130
C Recention has	18.	:	18								
F Position Row Column	306 506	:	206 506								
T Average Hue (H)	5	=	6	÷							
	40	-	48	2							
Average Saturation (5)		0	141	•							

รูปที่ 7.3 หน้าต่างที่แสดงคุณสมบัติต่างๆ และ ใช้กำหนดลักษณะ ของรอยด่างที่จัดเป็นตัวเสีย

Angle (Degree) Angle (Degree) Angle (Pixels) Posseter (Pixels) Bounding box	Position Average Hue (H) Average Saturation (5) Average intensity (1)	
nternal Parameters		
Learning rate of hidden layer 0.65	Learning rate of output layer 0.65	
Momentum coeff. of hidden layer	Momentum coeff. of output layer 0.40	
Control Parameters		
P Batch mode training	Tolerance (%)	
Number Of hidden nodes	Maximum epoch	
Caution : Changing number of hidden n		
Frain the network		
Warning : The network w data in feedback page.	Il be trained using the current	
Training stop at : 1 cycles		
Train Dire		
data in feedback page.		

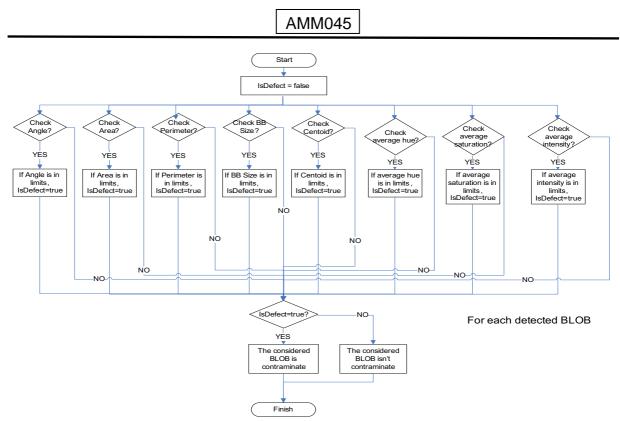
รูปที่ 7.4 หน้าต่างสำหรับการ setup ค่าการทำงานของ

โครงข่ายประสาทเทียม (Artificial Neural Network)

ME NETT 20th หน้าที่ 191 AMM045

School of Mechanical Engineering , Suranaree University of Technology

รูปที่ 6 แสดงขั้นตอนการทำงานของ classifier ของ Neural Network

18-20 October 2006 , Mandarin Golden Valley Hotel & Resort Khao Yai , Nakhon Ratchasima

รูปที่ 8 แสดงขั้นตอนการทำงานของ classifier โดย statistical method

8. ผลการทดลอง

จากการทดลอง พบว่า การทำงานของเครื่องมือวัดทั้งสอง ชนิดนั้น จะมีประสิทธิภาพแตกต่างกันอย่างมาก โดยที่เครื่องมือที่ ทำงานโดยโครงข่ายประสาทเทียมนั้น จะมีความถูกต้องมากกว่า ยก ด้วอย่างเช่น โครงข่ายที่ถูก train มาเพื่อใช้ในการตรวจสอบภาพ 1 ภาพ ซึ่งมีตัวเสียประเภทหนึ่งนั้น สามารถนำไปตรวจสอบตัวเสีย ประเภทเดียวกันในภาพอื่นๆได้เลย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องมือ วัดที่ทำงานโดยวิธีทางสถิตินั้น จะพบว่า เครื่องมือชนิดหลังนี้จะมี การทำงานที่ผิดพลาดอยู่มาก

โปรแกรมนี้ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก เช่น ถ้าสีของพื้นหลังและ รอยด่างใกล้เคียงกันมาก ๆ หรือ มีสีหลายสีในภาพ และในส่วนของ โครงข่ายประสาทเทียมจำเป็นต้องมีการเรียนรู้รอยด่างตัวอย่างให้ มากที่สุด ในการตรวจสอบจริง ถ้าเจอรอยด่างตัวใหม่ ๆ โปรแกรม อาจจะไม่สามารถ detect เจอ โปรแกรมนี้ถูกจำกัดในการ detect เฉพาะผ้าสีโทนเดียวเท่านั้น

9. บทสรุป

การทำงานของระบบตรวจสอบรอยด่างที่ได้นำเสนอไป นั้น สามารถสรุปผลและเสนอดังต่อไปนี้

 การนำระบบโครงข่ายประสาทเทียมมาใช้นั้น เมื่อพิจารณาจากมุม มองของผู้ใช้นั้น จะทำระบบมีความเป็นอัดโนมัติมากขึ้น นั้นคือ แทน ที่ผู้ใช้จะต้องทำการระบุค่าตัวเลขเพื่อใช้เปรียบเทียบว่า รอยด่างที่ ตรวจจับได้นั้นเป็นของเสียหรือไม่ แต่ด้วยการใช้ระบบดังกล่าว ผู้ใช้ เพียงแค่ระบุว่า รอยด่างใดจัดเป็นของเสียหรือไม่เพียงเท่านั้น ซึ่ง หลังจากนั้น โปรแกรมจะสามารถตัดสินใจได้อย่างอัตโนมัติว่า รอย ด่างเป็นของเสียหรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จะนำไปตัดสินคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์อีกทีหนึ่ง

 การทำงานของระบบตรวจสอบรอยด่างของผืนผ้าที่นำเสนอนั้น จะพบว่า จากการทำงานของโปรแกรมสามารถนำไปปรับใช้กับงาน ได้มากมาย ไม่ว่า จะเป็นการตรวจนับชิ้นส่วนที่มีลักษณะเฉพาะ การ ตรวจจับรอยปนเปื้อนชิ้นงานอื่นๆ

 ระบบโครงข่ายประสาทเทียมที่ถูกสอนโดยระเบียบวิธีแบบแพร่ กลับ (Back propagation training algorithm) นั้น แม้ว่าจะเป็น ระเบียบวิธีที่มีการใช้งานอย่างแพร่หลาย แต่จัดว่าเป็นวิธีที่ใช้เวลาใน

เอกสารอ้างอิง

 G.J. Awcock and R.Thomas "Applied Image Processing", McGraw-hill, Inc, 1996.

[2] Ramesh Jain, Rangachar Kasturi and Brian G. Schunck, "Machine Vision", McGraw-hill, Inc, 1995.

[3] I.Pitas, "Digital image processing algorithms and application", John Wiley & Sons, Inc., 2000.

[4] J.R. Parker, "Algorithms for image processing and computer vision", John Wiley & Sons, Inc., 1996.

[5] Hagan, Demuth and Beale, "Neural Network Design", PSW Publishing Company, 1995.

[6] http://homepages.inf.ed.ac.uk/rbf/CVonline/LOCAL_COPIES /MORSE/threshold.pdf.